

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s): Bie, Jacob Christian.; af Jacob Christian Bie.
Titel | Title: Originale danske moralske Fabler i bunden Stii
Udgivet år og sted | Publication time and place: København : trykt i de Berlingske Arvingers
Bigtrykkerie, 1765
Fysiske størrelse | Physical extent: 100 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

53.-207

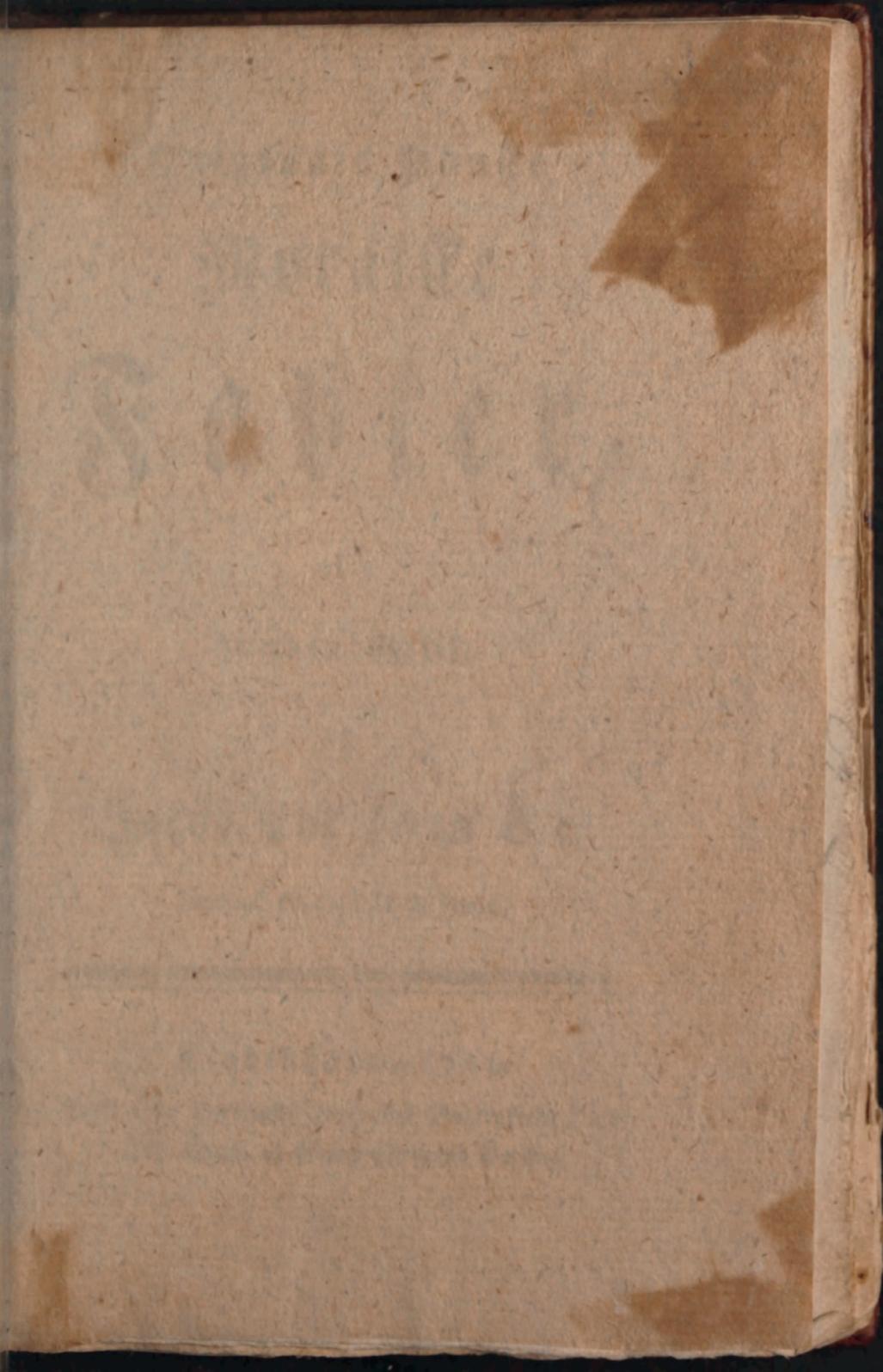
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 04409 3

+Rex

Euxdorph.

Originale Danske
Moraliske
Fabler,

i
bunden Stiil,

af

Jacob Christian Vie.

Studiof. Philosoph. & Juris.

Kiøbenhavn, 1765.

Trykt i de Berlingske Arvingers Bogtrykkerie, ved
Joh. Christ. og Georg Christoph Berling.

Imprimatur,
C. G. KRATZENSTEIN.

P. P.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Høyædle og Velbyrdige

Frue

Anna Margaretha
Krahenstein,

fød Hagen.

Hønhædle og Velbyrdige
Frue!

Jeg har som en fremmed, og for
Hønhædle Frue aldeles ubekendt
Person, taget mig den Frihed, at op-
ofre Dem følgende mine poetiske Tan-
ker. Just, det at jeg er fremmed for
Dem, viser, at denne min Gierning
er grundet allene paa en sand Høyag-
telse, og er frie fra alle hykelske Hensig-
ter. Fornuft og Lærdom mangle al-
drig

drig sine Tilbedere, i det mindste for-
tiene De at æres, og i Fald mine ringe
Tanker kan tilvejebringe noget til De-
res Ære, skal de altid være opofrede
til Deres Ihukommelse. At vilde for-
tælle, De er en ligesaa Erudit som dydig
Dame; var kun at tale om det, som alle
veed, at ville berømme Deres fortref-
felige Qualiteter, var vel en Billighed,
men dertil udfordres en mere hældig
Pen end min, alt hvad jeg vil sige, er
dette: De har ved Kundskab og Lær-
dom dyrket Sindets Gaver, og derved
ophøyet det Fortrin, Naturen i Skab-
ningen tillegger det smukke Kion, for
hvilket de i Henseende til Sindets Dyr-
kelse billig kan sættes til et Exempel.
Kort: Høyaedle Frue! Jeg opofrer
Hende mine Skialdre-Tanker, antag
dem med et Behag, som svarer til den
Høragtelse, med hvilken jeg overleve-
rer dem, saa er min Hensigt fornoyet,

faa opfyldes heri mine Onsker, hvis
Dyemeed altid er i Gierningen at kunde
udvise den Priis, jeg i Tankerne sætter
paa en fornustig Sial; kan mine ringe
Fabler vinde Deres Bifald, er jeg for-
sikret nok om Deres Gyldighed, da jeg
veed, Deres Fornuft og Skionsomhed
kan, og troer, Deres Billighed vil
domme dem efter Fortieneste. Jeg er
med allerstørste Høragtelse

Høvedle, Belbaarne
Frues

underdanige Diener,

Jacob Christian Vie.

Fortale.

Gunstige Læser!

Det er en Mode blant de fleste Scribentere, at kalde sine Læsere gunstige, men det er en uafgiort Sag, om alle ere det. Hvad mig angaaer, da vil jeg ikke tilbette mig nogen Gunst hos nogen Læser, fortiener mit Skrift at yndes, saa er jeg forsikret, enhver Fornustig bifalder det, og saa glæder jeg mig ved Deres Bifald, for saavidt jeg deraf kan slutte, mit Skrift maa indeholde noget, som er Bifald værd, da jeg i øvrigt anseer fornustige Folkes Samtykke, som en Følge af det, man er enhver Ting efter sit Værdie

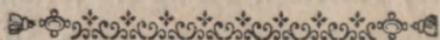
ſkyldig. De Ufornuſtiges Roes og Laſt
 ere Ting, jeg med een og den ſamme lige-
 gyldige Koldſindighed betragter. Det er
 ikke min Sag ſom Autor, ſelv enten at
 roſe eller laſte mine Fabler; thi, begge
 Deele viſe en Laabelighed. Jeg veed nok,
 det er en Mode blant endeel Scribentere,
 at giøre en lang Harangue over, og Und-
 ſkyldning for ſin Udygtighed. Men denne
 Maade forekommer mig meget ugrundet;
 thi, var jeg forſikret om, at mit Skrift
 var aldeles udueligt, ſkulde jeg ſnukt blive
 hienne dermed, og ey med et udueligt
 Skrift legge for hele Verdens Dyrne min
 Laabelighed, ſom kunde have blevet ſkiult,
 i Fald jeg ey derved ſelv havde udraabet
 den. Jeg troer nok, de Scribentere, ſom
 bruge denne Maade, giøre det meeſt for
 Moden Skyld; thi, man tænker dog ge-
 meenlig vel om ſit eget, og Egenkierlighed
 findes meeſt hos de Laabelige.

Kort,

Kort, den eneste Gunst jeg forlanger af dig, min Læser! er denne: At du efter Billighed og Fortieneste vil rose og laste mit Skrift, samt troe, at det kun er grundet paa en uskyldig Tænkemaade, naar du gjør det, vil jeg med største Fornøjelse kalde mig den gunstige Læseres

ærbødige Tiener.

Kiøbenhavn,
den 22 Julii 1765.

Er nogen Tidsfordriv og Lyst ved Fablers læsen,
 Kan Sandhed hylles ind i Deres muntre
 Dragt,

Og taaler Mennesket det egenkierlig Væsen,
 Ey altid Sandhed paa den rene Maade sagt?

Velan! saa følger jeg den gamle lovlige Vane,
 Laer Geisten spøge frit, naar Sandhed ey blir
 glemt,

Ehi, for at kildre lidt, den kielne Verdens Gane,
 Bliv Sandhed kryddet og forsukret lidt ved
 Skiemt.

Autor.

Iste Fabel.
Om
Lærken og Gaasen.

En Lærke, som i Skoven var
Blant Fugle i sin Tid og Alder,
Bersømmet for en sindriig Skjalder,
Og derfor Laurbær-Krone bar,
Hvis Vers med Smag blev hørt og seet,
Kort sagt: som var en stor Poet.

Hun sang ved hver en Lejlighed;
Hvad kan ey Flid og Klygt indrente?
Ja hør hvad vor Poet fortiente!
Blev maver, men berømt derved:
Hun fik sin Sang betalt med Tak,
Med Complimenter, Roes og Snak.

En Gaas, som lev'de samme Tid,
 Men kunde ey sit Brød fortiene,
 Fordi, den Staffel mangled' ene,
 Alt hvad man kalder Klygt og Vid,
 Til Slutning har sit Navn forvendt,
 Og blev i Skoven en Scribent:

Hun skrev, ja! skrev en Fandens Hob
 Om Abekatters Svands og Haler,
 De fluddervurne Giæffers Taler,
 Om Spurvers Livs og Levnets Lob;
 Skiont, hvad hun skrev var Snaus og galt,
 Saa fik hun dog hvert Skrift betalt.

Kort sagt: Hun skrev, til hun blev riig,
 Det kunde man paa Fedmen mærke;
 Hun mødte engang Skovens Lærke,
 Og sagde: Hør, hvor gaaer det dig?
 Du maver er med al din Klygt
 Men jeg med min kan leve tykt!

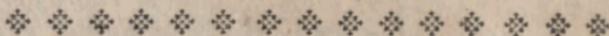
Ja, sagde Lærken: Kiære Gaas!
 Enhver, som uden Hoved skriver,
 Af Hovedbryd ey maver bliver;
 Der er en stor Forskiel paa os,
 For gode Vers kuns gives Tak,
 Naar man betaler Gaase-Snak!

Man

* * *

Man i en Ederkop et Billede kan finde
Paa en Poet med god Forstand,
Ehi, begge ofte maa sin Bæv forgiæves spinde,
Før de en Flue fange kan:
Naar en Poet sin Klygt laer see,
Det heder: Skyldig Tienere!
Berømmelse i Dret snurrer,
Men Larmene i Maven knurrer;
Enhver, som leve kan af Vind,
Maae gode Vers med Lærken skrive,
Men hvo som spække vil sit Skind,
Sig maa i Gaasens Selskab give.

2^{den} Fabel.
Om
Skovens store Mode.

Engang begyndte nogle Dyr
I Daphne Skov, at høre ilde,
Thi; see! en Næv, en Tiger vilde
Ey tænke som en Hest, en Tyr,
De tænkte, hvad de saae,
At sort var ikke hvidt,
De tænkte, som man maae,
Kort sagt: De tænkte frit.

De spredde sine Tanker ud,
Men tænk! naar disse Daarer troede,
At Skoven laae paa Jordens Klode,
Og at Sylvanus var dens Gud,
De sagde: At der var
Og Dyr i næste Skov;
Man ey paa Daarskab har
Meer Vidnesbyrd behov.

Kort: Sagen aabenbaret blev,
 De blev' for Lovens Hof andraget,
 Og som Bespottere anklaget ;
 Et Mode Løven strax udfrev
 Af alle Lærdes Tal,
 Og lod et Brev udgaae ,
 Hvis Indhold næsten skal
 I følgende bestaae :

„ Vor elskelig høylærde Tyr,
 „ Prior i Klosteret for Geder,
 „ I velærværdige Abeder !
 „ Og andre vel oplyste Dyr !
 „ I alle møde skal
 „ I Eders Ordens: Dragt,
 „ Ey til et Pave: Bal,
 „ Men Ting af større Magt,
 „ Ja allerførste Vigtighed ;
 „ Thi, vide, hvad som er i Giærde,
 „ Nu ere Riættene paa Færde,
 „ Religionens Noelighed
 „ I Bove staaer ; thi maae
 „ Den Sag henvises til
 „ Et Mode, som skal staae
 „ Den Naaned Crocodil. “

Jeg troer: Om Hinlen splittet blev,
 Det kunde ey meer Larm opvække,
 Ey mere angst og forskrække,
 End dette Lovens Torden-Brev;
 De krøbe paa sin Bug,
 Og holdte Fastedag,
 Men aade lidt i Smug,
 Og det med største Smag.

Hver Time Messe holdet blev,
 Man ofte bad sit Pater Noster,
 Studerte flittig i hvert Kloster,
 Man læste, sødede og skrev
 Om Egg, om Fisk og Smør,
 Og om det mueligt er,
 At dirke op den Dør,
 Hvortil de Nøglen bær?

Omsider kom den store Dag,
 Da Modet skulde samlet blive,
 Hielp Sancta Musa! at beskriver
 En saa mærkværdig vigtig Sag!
 Man et Concilium
 Ey endnu holdet har
 I det berømte Rom,
 Som saa ærværdigt var;

Først sad vor lærde Tyr, ja! han
Sad først med alle Skovs Prælater,
Dernæst de verdslig' Potentater
Af Dyrenes og Fugles Land,
Dernæst de Ulve sad,
Som har studeret best
I deres Klosters Gad,
Og saa den hele Nest.

Den store Tyr, som ikke var
Af noget Dyr for Vid berøgtet,
Men blev for sine Horn frygtet,
Sin Meening først udbrolet har,
Og det med saadan Røst,
Som kunde skrække hver,
Der ey har Mod og Lyst
At komme Skiersild nær.

Her blev for Netten stillet frem
De Riættere, som har vildfaret,
Men de sin vrang Sag forklaret
Med saadan Fyndighed og Klem,
At Løven maa tilstaae,
Hun tro'de ogsaa det,
Men Øren svor derpaa,
De talte ikke ret.

Den Eed! den var et stort Beviis,
 Hvad kunde mere kraftigt være?

Ja! det fik Riätterne at lære

Med deres Tab og Sags Forliis,

Ihi saadan Dom blev sagt:

Enhver skal brændes, som

Bil

{	bruge Tankens	}	Magt,
	nægte Tyrens		

En meget naadig Dom!

En Ordre udgik bredt og vidt,
 Som kaldet blev: Den grønne Bulle,
 Hvis Indhold var: At ingen skulle

I hele Skoven tænke frit,

Dog tænkte man til Trods,

Da man fik Ordren see,

Ia hver en taasset Gaas

Nu blev Fritænkere.

Da Loven Kundskab fik heraf,
 En nye Forordning hun udgiver,
 Hvori enhver befalet bliver

At tænke, og det under Straf,

Enhver sin Frihed fik

At tænke, men hvad skeer?

Iust derfor ham forgik

Al Lyst, at tænke meer.

For-

* * *
Forbuden Frugt best Ganen smager,
Og kildrer meest den lækre Tand,
Som væmmes gierne ved de Sager,
Den usforhindret nyde kan,
Jeg troer, om man et Forbud skrev
Paa alle gode Dyder,
Den hele Verden dydig blev,
Og tvert imod med Lyder.

For Næsten, Læser kjær!
Mit Dyr's Concilium
Beviser, Fablen er
Ey skrevet udi Rom.

3^{die} Fabel.

Om

Fornuftens Vandring igiennem
 Laabeligheds Land.

Fornuften engang tratted af
 I egen Tanke Kreds at vandre,
 Sik Lyst til at besøge andre,
 Og derfor sig paa Reysen gav,
 Den gik et Stykke frem,
 Og kom til Laabeligheds Hiem,
 Hvis Vey var magelig og god,
 Saa jævn, at han den kunde finde
 Med lukte Dyne, og i blinde,
 Thi paa hvert Sted den Opskrift stod:
 Gak lige frem! luk Dyet til!
 Hvis du til Staden komme vil!

Han traf en Mand ved Ploven gik
 Og spurgte hannem, kun for Løyer,
 Hør, sig mig, hvi du Jorden pløyer?
 Men dette Svar af Bonden fik:

Du

Du veed jo vel, jeg pløye maa,
Thi Farfar gjorde ligesaa!
Fornuften gif og vendte om,
Men den blev løbet over Ende
Af en Kulsviers sorte Svende,
Som hannem flux i Møde kom.
De aabned Mund og Dye nu,
Og spurgte: Hvorfra kommer du?
Han svarte: Med Tilladelse,
Hvad er jert Navn, i to Companer?
De svarede: vi hedde Svaner,
O! sagde han: nu kan jeg see,
Hvorledes Synet kan bedrage!
Men holdt! et Spørsmaal er tilbage:
Naar Smeden ved den kraftig Ild
Det sprøde Kul til Gavns har tændet,
Og puster, til det er udbrændet,
Hvad bliver da vel Kullet til?
De svarte flux: Min kiære Ven!
Saa bliver det til Kul igien.
Han sagde: Ney! de sagde: Ja!
Kul er'jo Kul, og Kul maa blive,
(Fornuften)
Hvor kan de da sin Afse give?

(Kulsvieren)

Hvad veed vi, hvor den kommer fra?
 Nok er det, at vi have ret,
 Thi, saa har Mester lært os det.
 Fornuften gif sin Vey og loe;
 Da han kom ind af Stadens Porte,
 Som uden Stængsler vare giorte,
 Der saae han en Uhrmagers Boe,
 Han blev da staaende at see
 Paa denne nette Kunstnere,
 Og sagde: Hør min kiære Ven!
 Hvad Kraft kan Viseren bevæge,
 Og gjør at den saa net kan pøge,
 Hver Tid til sin Afdeeling hen?
 Han svarte: jo det er et Uhr,
 Og derfor gjør det saadan Tour.
 Han saae en spille Violin,
 Og spurgte ham: Hvad Grund kan være
 Dertil, at Toner adskilt ere,
 At en er grov, en anden fiin?
 Jo! svarte denne Musicant:
 Jeg spiller grovt og fiint iblant.
 Kort: Han fra en til anden gif,
 Forgjæves mange Spørsmaal gjorde,

Omsider kom han en i Orde,
Af hvilken han det Giensvar fik:
Min Ven! det er ey Mode her,
At spørge om, hvad Grunden er,
Fik vore Lærde vide at
Du fandtes inden Byens Mure,
De vilde sikert paa dig lure,
Du blev i Volt og Jern sat!
Eh, pak dig strax, og gaa din Vey,
Kom aldrig meer paa den Galej!

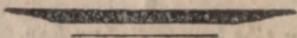
* * *

Fornuften tidt den Skiabne har,
Den i Landflygtighed blir drevet,
Og staaer hos mange fort anskrevet,
Men hvis Fornuften ikke var
Din Siæles Lys, dit kiære Dye,
Din Lede: Stjerne og dit Vel,
Hvad skulde da dit Støv ophøye
Og Kille fra en fæist Siæl?
Fornuften altid har og kiender sine Skranker,
Det Daarlighed kun er, som uden samme vanker;

Min Fabel pøger kun til dem,
Som ey om Grund og Karsag spørge,
Som altid lade andre sørge,

Og gaae kun som Machiner frem,
Hvad mere latterligt kan være,
End dette, at man gjøre vil
En Gierning, uden først at lære
En Regel og en Grund dertil?
En Bonde veed ey Grund til det, han gjør med
Hænder,
Ja gid ey Dumhed var blant Folk af større Stæn-
der!

4de Fabel.

Om

Løvens Strid med Ornen.

En Løve stolt af sine Kræfter,
 Og modig af sit Herredom,
 Engang begiærlig tragtet efter
 At støde Ornens Rige om,
 Man Krigens Marsag det tilskrev,
 At Ornen alt for mægtig blev.

Vor Løve for sin Hævn at slukke,
 Og ødelegge Ornen plat,
 Indgik Forbund med Bjørne, Bukke,
 Cameleon og Abekat,
 De havde alt gjort Krigens Plan,
 Her manglet kun at falde an.

Ven Ornen, hvis skarpsigtig Dye,
 Nok saae, hvad her i Giarde var,
 Og mærkede det galt sin Trøye,
 Fik Løven Tid at blive klar,
 Og falde hannem an med Magt,
 Saa var hans Rige ødelagt.

Faldt pludselig ind i Bjørnens Hule,
 Tog bort alt hvad han foresandt,
 Ey leynede den mindste Smule
 Af Midler eller Proviant,
 Og saadan Skræk i Landet jog,
 At alle Bjørne Flugten tog.

Her standset Lovens Anlæg noget,
 Den Skade Bjørnens Hule leed,
 Den gjorde Spillet ganske broget,
 Men Ornen vandt en Hob derved,
 Thi; Ornens Krigs-Hær levde vel,
 Men Lovens sultet fast ihjel.

Nu vilde Lovens Krigs-Hær vove
 Et Hoved-Slag med al sin Magt,
 Men Ornen var ey vant at sove,
 Stod Dag og Nat op paa sin Vagt;
 Hvad vigtige handlet blev og talt
 I Fiendens Hær, han vidste alt.

Kort sagt, et Hoved-Slag blev holdet,
 Og Løven tabte, det var vidst,
 Man sagde Tabet blev forvoldet,
 Ved Ornens Raskhed, deels med List,
 Thi han sin Krigs-Hær stille saa
 En kunde meer end to formaae.

Kort

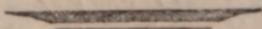
Kort: Krigen, flønt med ulig Lykke,
I syv samsælde Aar blev ført,
Begyndte begge to at trykke,
Man ønsket Krig var aldrig hørt;
Hver syntes, Freden tiente best,
Men Lovens Tropper allermest.

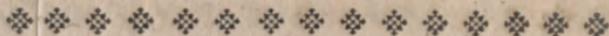
En Fred omsider blev udfundet,
Og alting kom til Rolighed,
Men hør! hvad Løven havde vundet,
O! hvilken fordeelagtig Fred!
Ja hør! min kiære Læser! hør!
Hver blev den samme han var før.

* * *

Uf denne Fabel kan man lære:
En liden Fiende, som er klog,
Kan tidt en større voren være:
Men hvad udretter Krigen dog?

Den tidt om intet blir opvagt,
Naar Land og Folk er ødelagt,
Og bragt til største Ufvelhed,
Saa stifter man en sminket Fred.
Kun for at vinde Puste: Rum,
Men hør! hvis nogen tviler om,
At man ved Strid blir mægtig, riig,
Saa see kun til den sidste Krig!

5te Fabel.

Om

Hunden og Faaret.

En Hund, som nogle Aar i Lænke
 Har staaet ved et Porte-Rum,
 Og sølgelig, som hver kan tænke,
 Var arrig, bidst og grim,
 Slap engang løs og traf et Faar
 Strax uden for sin Herres Gaard.

Men Hunden, som nu havde vundet
 Sin Frihed, han saa lang en Tid
 Har savnet, medens han stod bundet,
 Var munter, glad og blid,
 Løb op og ned, og legte strax,
 Men Faaret sagde: Fairfar!

Siig kiære, hvoraf kommer dette,
 Du nu so mild og venlig er!
 O! svarte Hunden: kiære Mette!
 Min Frihed er mig kiær,
 I Fald du bunden blev, som jeg,
 Var du maaskee og ond? ney! ney!

Var

Var Faarets Svar: thi, seer du ikke,
I hvad man endog gjør med mig,
Jeg altid kan mig taalig fikke,
Er from og fredelig.

Jeg sagde: Hunden var jo god
Heel Dagen, skönt jeg bunden stod.

Ja sagde Faaret: jeg fornemmed'
Det skeede dog med megen Twang,
Thi du var vred mod hver en Fremmed',
Og murret mangen gang,
Kort, du er af Naturen grum,
Jeg derimod sagtmødig, from.

Hør, sagde Hunden: du maa vide,
Du uforskyldt bør Navn af god,
Just fordi du kan ikke bide,
Og mangler Styrke, Mod!
Men jeg, mig tvinger med Forstand,
Er god, endskönt jeg skade kan.

* * *

Min Ven, kom, see dig her i Spejl,
Hvis Dom saa ofte sig forhaster,
Og mangen en uskyldig laster
For det, som er Naturens Fejl!

Sagt:

6te Fabel.

Om
Bæveren.

En Bæver var i Daphne Skov
 For alle Dyr en Ziir og Vere,
 Ey som de andre pleye være,
 Begiærlig efter Fangst og Rov,
 Thi, naar et andet Dyr var gierrig, voldsom, graadig,
 Saa var vor Bæver mild, sagtmodig, gavmild, naadig.

Han var af største Byrd og Blod
 Af Lovens egen Slægt og Stamme,
 Men aldrig hørtes han at kramme
 Deraf og vise Overmod;

En Markat, Lof, en Ræv, var lige stolt og herlig,
 Men Bæveren var from, beleven, høflig, kierlig.

En Tid i Skoven Mode var
 Blant store Dyr, at bruge Masque;

Thi, derved kunde de forraske

De smaa, som svage Dyne har,

Men Bæveren antog den Mode ey for gyldig;

Thi, han i Væsen var utvungen, reen, uskyldig.

Kort

Kort sagt: vor Bæver elsket var
 Af alle Dyr, som troefast vare,
 Og lev'de tryg, skönt han i Fare
 Et Løve-Mod og Hierte bar;
 Han var af Skabning smuk, og yndig i sit Bæsen,
 Var modig, men ey stolt, fornem, men ikke kræsen.

Kort: han var Skovens største Pryd;
 Hvo kunde mere elsket være?
 Sa Philomela, ham til Ere
 Fordoblede sin smukke Lyd:
 Men det han alles Gunst og Yndest til sig trækket,
 Ham nogle Avindsmænd ved Lovens Hof opvækket.

Blant andre Dyr i Daphne var
 En Abekat, som havde længe,
 Kun for at vinde Brød og Penge,
 Ageret hele Skovens Nar,
 Den fik man ægget til en Klage at indgive,
 Hvis Indhold intet Dyr har kundet mig beskrive.

Endeel sliq Aarsag legge til
 Det Had, som blev mod ham opvækket:
 Han havde kun et Blomster brækket;
 Som dog var skabt, at lugte til;
 Men hvordan det end var, man hørte Dommen blive,
 Vor Bæver skulde sig fra Daphne Skov begive.

Ved

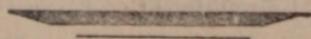
Ved denne usædvanlig Døim
 Af Avind sældt, Af Iræa gysed,
 Og Flora selv af Brede snysed,
 Ja hvor et Dyr til andet kom,
 Blev talt om dette Tab, som ingen kunde glemme,
 Hver Nattergal blev taus, ey høre lod sin Stemme.

Sylvanus hørte overalt

I Daphne Skov en heftig Murren,
 Men da han Grunden til den Knurren
 Fik vide, har han saadan talt:
 Hvad! bliver i min Skov saa uretfærdig handlet,
 Som den var til et Sted for Mennesker forvandlet?

* * *

Saa gaaer det den, som lever frit,
 Og lader hele Verden see,
 Han er et Menneske,
 Da derimod en Hypocrit,
 Som Slangen kan i Varmen rømme,
 Og selv er alle Lasters Spejl,
 Er altid færdig til at dømme
 Med Jorighed en andres Fejl.

7de Fabel.

Om

÷ den nobiliterede Abekat.

En Abekat, som ikkun var
 Gemeen Soldat i Lovens Krige,
 En meget denlig Kone har,
 Til hvilken man for vist vil sige,
 Selv Loven fattet Kierlighed,
 Besøgte hende tidt,
 Ja at det gif saavidt,
 Hun engang svanger blev derved.

Strax usforventet Aben blev
 Ophøyet til anseelig Ære,
 Man den Forandring kun tilskrev
 Hans Kones Ansigt; kan nok være!
 Han blev dog usforkyldt til Mand's,
 Men udi Forstningen
 Af Glæde rykket hen,
 Fast tabte baade Sind og Sands.

Da første Heede var forbie,
 Betragted' han sin Stand, men ikke
 Forstod, hvorledes han sig i
 Den samme billig Skulde fikke,
 Men, som ham var af ringe Blod,
 Og Stolthed gierne er,
 En Pøbels Character,
 Saa faldt han hen til Overmod,
 Var haard imod sin Undermand,
 Var diærv og dristig mod sin lige,
 Ja! Dyr af største Byrd og Stand
 Han ikke engang vilde vige,
 Skisnt han uværdig og omsonst,
 Ja til sin egen Skam
 Ophøyet var, man ham
 Dog hørte trodse Lovens Gunst.
 Et bittert Had man til ham bar,
 Men kunde ham dog ikke sælde;
 Thi, han for vel beskiermet var
 Ved Konens Ansigt, Lovens Vælde,
 Og Modet vorte immer til,
 Men hør, hvordan det gif!
 Paa nye han Griller fik,
 En Adelsmand han blive vil;

En Næv han kaldte til sig hen,
 Og vilde sig med ham Raadsføre,
 Men Michel, som ey var hans Ven,
 Han havde Stielmen strax bag Dre,
 Og sagde: Hvilket Adels Navn
 Vil han da søge om?
 Her stod den anden stum,
 Til Slutning svarte: af von Navn.

Næv! sagde Næven: dette Navn
 Ey passer sig paa eders Naade,
 Thi, de maa have et, som baade
 Medfører Ziirlighed og Gavn,
 Som for Exempel, Hr. von Tyr,
 Thi, Tyren han er jo
 Et tappert og min Troe!
 Et stort og ret anseeligt Dyr;
 Saa fulgte og den Fordeel ved,
 I kunde tvende Horn føre,
 Hvad vilde da de andre gjøre,
 Som nu er eder fiendsk og vred?
 Men Nben det ensfoldigt drog,
 Heraf indtaget blev,
 Strax en Ansøgning skrev
 Om dette Navn, og fik det og.

Nu var det løyerligt at see,
 En Abekat med Horn i Panden,
 Vor Adelsmand saae ud som Fanden,
 Ja Løven maatte selve see,
 Som Hornene ham satte paa;
 Men vores Hr. von Tyr,
 Nu ey for noget Dyr
 Af Beyen mere vilde gaae.

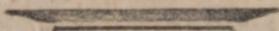
En Bæver, som hos Løven var
 I største Yndest, Aben mødte,
 Som ham med sine Horn stødte,
 Hør: sagde Bæveren: Du Nar!
 Som med den største Høje bær
 En saadan Prydelse,
 Nu kan al Verden see,
 At du en ægt Hanreder er.

Vor Abekat gif skamsfuld bort,
 Var næsten færdig til at rævne
 Af Harm, for han ey kunde hævne,
 Den ufordøyelige Tort;
 For ey at hede en Eujon,
 Den i en fyrre Top
 Sig selve hængte op,
 Og det af blot Ambition.

* * *

Saa gaaer det ofte til med dem,
 Som komme op fra Støv til Ere,
 I hvor fornemme de vil være,
 Saa stikker Nøbelen dog frem;
 Vor Abekat er et Portrait
 Paa deres Daarlighed,
 Som bryste sig af det,
 De burde blues ved;
 Saa kan du og min Ven af denne Fabel kiende,
 At et utidigt Mod tidt faaer en lumpen Ende.

8de Fabel.

Om
Deconomien.

Den smukke Videnskab, hvis Navn,
 Man aldrig noksom kan berømme,
 I Fald man ellers høyt bør dømme,
 Om det som bringer Frugt og Gavn,
 Sik engang Lyst at vide om
 Ey Dyrene forstod at dyrke
 Sin herlige og store Styrke,
 Og derfor hen til Skoven kom.

Deconomien gif forbi
 Af Hændelse en Myre-Tue,
 Og standsede for at beskue
 De Dyr, som vrimlede deri,
 Her saae hun ret Forundrings fuld,
 Hvor flittige de sammenbare
 En Forraad ud af Fødevarre,
 Og bygde Huus mod Vinters Kulde.

Strax derhos stod en Biestok,
 Den Kunst hvormed de Honning sanker,
 Indprentet hende høye Tanker
 Om denne lille stræbsom Flok;
 Her saae hun hvad Fordeel og Gavn
 Naturen selve kan indprente
 Hos disse Dyr, som ikke kiendte
 Deconomie engang af Navn.

Hun prisste deres Flid og Kunst,
 Men tænkte saa : Naturens Gaver
 Slig Drift hos dem indprentet haver,
 Her er mita Videnskab omsonst.
 Deconomien Lyst da fik
 Sig blant Fornuftige at give,
 Hvor hendes Værd kan skattet blive,
 Og til den næste Kiøbsted gif.

Hun kom derind, det første Sted
 Hun nærmet sig, var en Boglade,
 Fik Lyst i Skrifterne at blade,
 Men hvor blev hun ey glad derved!
 Fast paa hver anden Bog hun saae
 Det Ord: Tractat: Afhandling: Lære:
 Betænkning: Tanker og hvad mere,
 Slig oeconomist Opsskrift staae.

Hun

Hun læste og sandt Smag deri,
 Begyndte noget stort at haabe,
 Ja hvor hun gik, hun hørte raabe:
 Deconomie! Deconomie!

Der fandt hun Magaziner fuld,
 Og store Selskab til sin Ære,
 Ja Professores i sin Lære,
 Deconomie blev kjøbt for Guld.

Hun slog sig strax til Rolighed,
 Og tænkte: Her vil du vist finde,
 Et Land, som har min Kundskab inde,
 Og som florere vil derved,

Hun saae sig nøye om, men hvor
 Og til hvad Stand hun Dyet vendte,
 Hun ey den mindste Virkning kiendte.

Ja knap et oeconomisk Spor,

Hun spurgte en: Min kiære Ven!
 Hvi findes her saa saa Vedrifter,
 Og dog saa mange fionne Skrifter

Om mig? Hun fik til Svar igien:
 Jo viid, vor Kunst deri bestaaer,
 At lære, hvordan du beskrives,
 Men hvordan du i Gierning drives,
 Det maa vor Naboe sørge for!

Deconomien gif sin Bey,
 Og undervejs hun Staten mødte,
 Som hældede sig til en Støtte,
 I Førstning kiendte hun ham ey,
 O! raabte hun: min gamle Ven!
 Hvad seer jeg! gaaer du nu med Krykke?
 Han svarte: har jeg dog den Lykke
 Engang at finde dig igien?

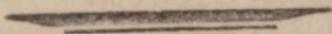
Saa haaber jeg at reddes af
 Den Sygdom, mig har længe plaget,
 Quakksalvere mig har bedraget,
 Thi, paa hvert Pulver de mig gav,
 En stor og prægtig Opskrift stod,
 Men det af egen Nytte smagte,
 Og mig i større Smerte bragte,
 Til Slutning man mig Aare-lod,

Saa stærk, at recent min Kraft forgik,
 Jeg Blod i Aarene knap haver,
 Blev daglig meer og mere maver,
 Til sidst en Svinde-Syge fik,
 Deconomien herved blev
 Det Hierte: rørt, lod sig bevæge,

Sin gamle Ven igien at læge,
Og en Recept til hannem skrev;

Hans Sygdom meer og meer svandt hen,
Man hans Forbedring daglig haaber,
Og faaer han meer af hendes Draaber,
Saa blir han sikkert frisk igien.

9de Fabel.

Om

Reformationen i Fuglernes Rige.

En gammel Drn havde længe
 Begieret blant den vinged' Flok,
 Hver Fugel saae at Riget nok
 Til nye Forbedring kunde trænge,
 Hver handleb' efter sit Behag,
 Thi, Drnen gammel var og svag.

 Den gamle Fugle-Konge døde,
 Hans Søn igien til Riget kom,
 Og strax blev Bladet vendet om,
 Han tog sig fore at omstøde
 Alt, hvad hans Fader havde giort,
 Af nyt og gammelt, lidt og stort.

 Man hovedkulds gemeentlig løber
 Fra en til anden Farlighed,
 Naar ey den Form, hvori man støber
 Forandringer, er Maade ved,
 Man seer den Fare, man vil skeye,
 Man skeyer, men løber i en nye.

Saa gif det denne nye Regenter,
Hans Nige fik en anden Skif,
Hver gammel Hofmand og Betienter,
Ja end de gode Afsteed fik;
Med nye han fyldte deres Tal,
Men uden Overlæg og Val.

Thi, Høgen blev hans Hoff-Casserer,
Og Skaderne Geheim Conseil,
En spækked' Gaas blev Hof-Curerer,
Men endda tog han mere feyl,
En Spurv blev Ober-Marechal,
Og Duen blev en General.

Saa gif det og i andre Stænder,
Strandmogen til en Gartner blev,
Men Storken blev kun Hof-Stegvender,
En Ugle Solens Løb beskrev,
Som Cantor Navnen fik sit Brød,
Og Lærken Vægter-Tienest' nød,

En And blev Hof-Poet og Digter,
En Nattergal blev Landsbye-Degn,
En Glente prækede om Vigter
For Høns og Giasser i sin Egn,
Hver Kylling blev til Lands-Soldat,
Hver Høne blev til Advocat.

Kort,

Kort, alt blev galt og reent forvirret,
 Og Ornen, skiont for silde, saae,
 Han havde taget feyl, og irret,
 Ja kunde ikke bøde paa
 Den Feyl, Forandring havde voldt,
 Kort sagt: her blev en Rigsdag holdt.

Men aldrig troer jeg, under Solen
 En meer forvirret Rigsdag var,
 Man neppe een i selve Pohlen
 Med mindre Virkning holdet har,
 Thi, alt hvad her forhandlet blev,
 Bestod kun deri, at man skrev,

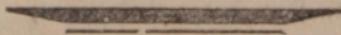
En Hoben om hvers Rang og Værd,
 Om hvo der skulde tale først,
 Hvis Stemme skulde vigtigst være,
 Hvis Character og Stand var størst?
 Og da man om den trette ey
 Blev enig, drog enhver sin Vey.

Vor unge Orn dog omsider
 Sin Feyl igien oprettet har
 Ved Storkens Raad, som i de Tider
 En gammel kyndig Statsmand var,
 Forandring skeede vel, men ey
 Saa hovedfulds som før, o ney!

Thi, efter hvert en Fugel døde,
 Der kom en saadan i hans Sted,
 Som med sin Klogskab kunde bøde
 Paa sin Forgiængers Daarlighed,
 Kort, herved efter Haanden fik
 Et hvert igien sin rette Skik.

* * *

Den megen Daarlighed og liden Kundskab røber,
 Som flyer det ene Svælg, og i det andet løber,
 Al Lægedom er god, men naar den, som den
 bør
 En bruges, den en ond og farlig Virkning gjør.
 Man kan af Fabelen og af vor Dren lære,
 At man i alle Ting bør meget varsom være,
 Og i Forandringer det kun bestandigt er,
 Som med en liden Hast, men stor Betænkning
 skeer.

IO^{de} Fabel.

Om

Erfarenheds Vandring til Hovmod's
Bølg.

Erfarenhed, den gamle Moder,
 Som Alders hvide Lokker bær,
 En Daatter Sandhed har, hvis Broder
 Uryggelig Bevistning er,
 Hun i sin høye Alderdom
 Engang fik Lyst at vandre om,
 Og kom til Hovmod's stolte Bølg,
 Hvor midt i Mattens Taushed selv
 Enhver var vaagen og uroelig,
 Ved Porten stod en liden Elv,
 Hvis Spenlevand afbilder alt,
 Ja! Følhed selv i smuk Gestalt.
 Ved Porten, som staaer altid aaben,
 Selv Kiærlighed, utidigt Mod,
 Iførte Taabeligheds Vaaben,
 Narvaagen paa sin Skildtvagt stod,
 Hun ind ad Porten gik og saae
 Ved høyre Haand en Skare staae.

Endeel

Endeel paa store Stylder løbe,
 Og andre over Skuldre saae,
 Endeel paa Hænder, Fodder krøbe,
 En Næse Gruus paa Jorden laae,
 En glimrede af Sølv og Guld,
 Og en bestrø'de sig med Muld.

Endeel i Purpur, Fløyels Klæde,
 Endeel i sorte Kapper gif,
 Hift saae hun een, som kunde græde
 Og lee i samme Dyeblif,
 Hift een i største Overflod,
 Hift een i største Pialter stod.

En for de store Stylder høyet
 Sig ydmyg ned, men da de gif,
 Han mod de andre sig ophøved',
 Og et par mindre Stylder fik,
 En Silkes Orm af Sækken krøb,
 En Fløyels Bug af Rappen løb.

Endeel sin egen Fader, Moder,
 Knap kunde kiendes ved igien,
 Den anden gif forbi sin Broder,
 Den tredie flygted' for sin Ven,
 Ja! det som endda værre er,
 Endeel sig selv ey kiendte meer.

Een holdte alt for Lagn og Digter,
 En anden nægted' selve Gud,
 Een qualte alle sine Pligter,
 Een øste sine Penge ud,
 Men udi alt, som handlet blev,
 En blot Indbildning Verket drev.

Erfarenheden gif tilbage.

Og tænkte: O! du daarlig Flok!
 Som for en Tid at kunde smage
 En indbildt Lyst, et selvgiort Nok,
 Opofre just den sande Fryd.
 Som findes i en ydmyg Dyd!

* * *

Du løber, men til hvilken Ende?

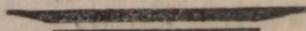
O! du hovmodig' Menneske!

Ja! ja! det kan du ikke see!

Stræb paa, dit eget selv at kiende;

Lær! vid og troe! at du i allerstørste Stand,

Som Støv og Jord, kun er den mindstes Ligemand!

II^{te} Fabel.

Om

• Otteren og Storcken.

En Stork sløy engang hen til Vandet,
 Hvor han en gammel Otter saae,
 Snart dukke hastig ned i Vandet,
 Og snart igien paa Stranden gaae,
 Hver gang han ned i Vandet løb,
 Han med en Fisk tilbage krøb.

Og strax afsted med samme farer,
 Ret som en Anatomicus,
 Naar han sin ædle Kunst forklarer
 In praxi for en nye skabt Mus,
 Og med en hændig blodig Arm
 Udrækker hver en Indvolds Tarm.

Saa gjorde Otteren med Tænder,
 Men, som en slet Anatomist,
 Der al sin Kunst til Fraadsen vender,
 Han slugte Fisken ned tilsidst,
 Og hver en Fisk vor Kunstner fik,
 Tilsidst igiennem Svælget gif.

Men Storken kunde ey betragte
 Foruden ynk, den Fiske Drægt,
 Og see, hvorledes han ombragte
 Saa mange af den stumme Slægt,
 Han derfor fløy til Ottren hen,
 Og sagde: hør min kiære Ven!

Mig synes ret du grusom handler
 Med den uskyldig Fiske-Flof,
 Sa selv Naturens Ret forvandler,
 Har Jorden ikke Føde nok,
 Hvormed din Hunger stilles kan,
 Hvi søger du det dybe Vand?

Men Otteren, som ikke vilde
 Ansees for en graadig Snud,
 Og frygted' for at høre ilde,
 I Fald han sagde Sandhed ud,
 Strax svarte: Kiære Stork! min Kunst
 Gjør ikke disse Ting omsonst.

Du seer, med hvilken Flid og Møye
 Jeg fanger disse Fiske her,
 Det gjør jeg kun, for at fornøye
 Min Videnskab, hvis Hensigt er,
 At legge meer og meer for Dag
 Naturens endnu skjulte Sag.

Jeg fanger Fiske, men til den Ende,
 Jeg aabner og beseer dem kun,
 At jeg kan lære ret at kiende
 Forskiel imellem Han og Hun,
 Samt vide, naar de slyder Navn,
 Og kiende alle Fiskes Navn.

Jeg derfor stedse Fiske fanger,
 Og ved at aabne deres Krop,
 Jeg denne Videnskab erlanger,
 Men at jeg æder dennem op,
 Skeer, for at leve af min Kunst,
 Thi, hvo arbejder vel omsonst?

Ja sagde Storken, jeg fornemmer
 Nok, hvordan Kunstnere du er,
 Du just din Videnskab forfremmer,
 Fordi du har dens Føde kiær,
 Hør kiære Stork! var Ottrens Svar:
 Jeg troer vi samme Skiæbne har.

Jeg veed nok, du saa meget puffer
 Og praler om Uskyldighed,
 Men Kiære, sig mig, hvi du plukker
 Saa slittig af hvert Urtebeed,
 Af Marke, Haver, hvor du seer
 Insecter, Ormer, og sligt meer?

Hvis det kun skeer til andres Nytte,
 Hvi svælger du da samme ned?
 Men skeer det for din Gult at hytte,
 Saa Kiære, lad mig kun med Fred!
 Vær du en Kunstnere til Lands,
 Og lad mig være den til Vands!

Men at vi ikke skal forspilde
 Blant Dyr vor Ære og Credit,
 At de ey kunde sig indbilde,
 Vor Gierning sigter til Profit,
 Saa tryk mig ikke paa den Dylb,
 Siv du, som jeg, Physiquen Skyld!

Insecters Art du udstuderer,
 Og lever vel ved denne Kunst,
 Og troe mig, jeg anatomerer
 Ey heller Fiskene omsonst!
 Dog nytter vores Kunst (i Smug,
 At sige) kun vor egen Bug!

Men Storcken maatte skamsuld vige,
 Og tilstaae, at det Sandhed var,
 Endeel maaskee urigtig sige:
 Han efterdags udbredet har
 Den Kunst iblant os Mennesker,
 Som nu i største Mode er.

Saa blev han kiærligen modtaget
 Iblant en Bondes Faare-Flok,
 Skiont Bonden daglig blev bedraget,
 Og savnet nogle af sin Skof,
 Ja! brugte al den Fliid han kunde,
 Saa var hans Nøye dog omsonst,
 Thi! see han tænkte ingensunde,
 At Michel brugte denne Kunst.

Omsider, Grunden veed jeg ikke,
 Han dog Mistanke til ham faaer,
 Og sagde, jeg skal nok udpikke,
 Det fremmede ukiendte Faar,
 Han gav sig derpaa til at klippe
 Et Mærke paa de andres Ryg,
 Og tænkte saa, nu skal man ikke
 Bedrage mig, nu er jeg tryg.

Men holdt! hvad kan ey Klygt udtænke?
 Ja hør! et Mesterstykke, hør!
 Et stort Beviiis paa Michels Rænke!
 Han dræbte endnu Faar som før,
 Men naar han havde vel fuldbyrdet
 Sit Mord, saa tog han strax det Skind,
 Af Faaret, som han havde myrdet,
 Og krøb med al sin Kunst derind.

I denne Dragt, paa denne Naade
 Løb Michel alle Marker om,
 Og gjorde stor Fordeel og Baade,
 Med Kov og Mord, i hvor han kom,
 Paa denne Viis han ødelagde
 Hvert Faar i Bondens Hiord, og da
 Ey flere var, vor Michel sagde,
 Farvel! og gif sin Bey derfra.

Til Slutning nogle Bønder funde
 Et Raad, som gjorde Michel Skaar
 I Næringen de brugte Hunde,
 Som skulde vogte deres Faar,
 Men Hundene, som strax paa Lugten
 Fornumne, Ræven var derind,
 Ham grebe an og drev paa Flugten,
 Ja reve af hans Faare-Skind.

Vor Michel, som nu blev forvandlet,
 Og sin sædvanlig Farve fik,
 Af Hundene saa blev medhandlet,
 At han med Livet knap undgif,
 Dog fik han endelig undløbet
 De bidste Hundes hvasse Tand,
 Men herved blev hans Kunstgreb røbet,
 Og holdte ikke mere Stand.

Vor Ræv, som havde sammensanket,
 Ja fyldt sin Hule ganske fuld,
 Med Forraad, medens han omvanket,
 Bedækket med den laante Uld,
 Begyndte nu at tragte efter
 De grumme Hundes Venfkab, Gunst,
 Hvis Tænder, Modighed og Kræfter
 Til intet gjorde al hans Kunst.

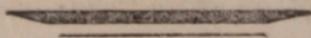
 Med Smigren, Løfter, store Gaver,
 Han endelig saa meget vandt,
 At han sit Maal opnaaet haver,
 Fik nogle Hunde paa sin Randt,
 Han sig saa snedig fikke kunde,
 Han med sliq Høflighed omgik
 En af de store Faare-Hunde,
 At han tilsidst hans Dotter fik.

 I Hunde-Svogerskab at komme,
 Var just det, Michel sigtet til,
 Og inden nogen Tid var omme,
 Han fik sin Billie, vandt sit Spil,
 Han det saa snedig mage kunde,
 Hans Unger stedse parret blev,
 Med Hvalper af de samme Hunde,
 Som hannem før fra Hiorden drev.

Ved denne List og snedig Maade
 Blev fast hver Hund hans Slægt og Ven,
 Og saa fik Michel Lov at raade
 Med Faarene, som før igien,
 Thi hvo skal Faarene beskytte,
 Naar Hundene er Rævens Ven,
 Og hvor skal Lammene sig hytte,
 Naar Hvalperne alt hvide dem.

* * *

En fremmet Dragt, den laante Masque
 Forborger tidt det onde Sind,
 Naar du som Ræv ey kan forraske,
 Saa skiul dig i et Faare-Skind!
 Og hvis du nogen Modstand finder,
 Saa stræb kun paa at gjøre den,
 Hvis Mægtighed dig er til Hinder,
 Til din Forvandte og din Ven!
 Hvorledes Grunden til din Politic maa være,
 Det kan du af vor Ræv, og af vor Fabel lære.

13de Fabel.

Om

den grammaticalske Krig i Skoven.

Man veed at aldrig Trætte-Splid
 Blir nogen Tid saa let forvoldet,
 Ey med sig Hestighed udholdet,
 Som den grammaticalske Strid,
 Slig Strid i Daphne Skov opvakte
 Mads Buk, som en Grammaticus,
 Og i Gevær han mod sig bragte
 Den gamle Buk, Hr. Glirius.
 Det, som vor Helte-Par oprørte,
 Var Ting af større Vigt endda,
 End det, hvorfor de Graeker førte
 En ti Aars Krig, om Helena,
 Jo! jo! Aarsagen til den Trætte
 Var af den største Vigtighed,
 Thi vider! den bestod i dette:
 At en skrev Ged (*) og en skrev Geed. (**)
Hr.

(*) Med et e.

(**) Med to e.

Hr. Glorius med Nette trætter,
Et e for meget, det var jo
Alt nok at giøre en til Riætter
I den grammaticalske Troe;
Mads Buk var hidsig, ung, og sagde:
Det var den største Villighed,
Man noget midt imellem lagde,
Det kom saa vidt at hver en Gied
Alt troede Mester Madses Lære,
Medførte stor! ja største Gavn,
Paastode selv, der burde være
Et Bogstav midt i deres Navn,
Selv Doctor Glorius sin Frue
Fandt saadan Smag i dette Spil,
At hun begyndte alt at true
Hans Pande, med et Horn til.
Her blev da disputeret, skrevet,
Med allerstørste Hidsighed,
En gammel fattig Kat har levet
Som Kræmmere i den Ufred,
Der havde knap at bide, brænde,
Han solgte Pen og Bles, Papiir,
Men førend Krigen tog sin Ende,
Han riig paa nogle Tusind blir.

I ti samfælde Nar de holdte
 En Venne-Krig om dette e,
 Til Slutning denne Strid forvolte
 Den yderste Forbittrelse,
 Thi nu udbrod alt Krigens Lue
 I aabenbare Strid og Slag,
 Og man begyndte alt at true
 Hinanden med et Nederlag.

Den gamle Glorius var bister,
 Og svor ved sin Grammatica,
 At ey den unge Mads Magister
 Skal komme levende derfra,
 Mads Duf var driftig, ung og modig,
 Løb bag til, stødte Glorius
 Med sine Horn, saa han blodig
 Faldt Hovedkulds udi et Puds.

Vor Doctor færdig var at rævne
 Af Brede over dette Stød,
 Og svoer, at han sig skulde hævne
 Med Madses Undergang og Død!
 Han samlede alle Candidater,
 Som i hans lærde Skole var,
 Og alle lovede sin Vater,
 At tage hannem i Forsvar.

Mads sov ey heller paa sin Side,
 Men fik en Hob Tilhangere,
 Thi, alle ville med ham stride,
 Som brugede det dobbelt e,
 Kort, hvor en Buk den anden mødte,
 De strax i Haar og Trøtte var,
 Med Hornene hinanden stødte,
 Nu blev alt Krigen aabenbar.

Man alt den Tid og Sted forkyndte,
 Hvor Hovedslaget skulde staae,
 Men Dagen førend det begyndte,
 Lod Giederne et Budskab gaae
 Til Lovens Hof, som skulde bede:
 Han med sin Magt og Myndighed
 Vil stille disse Lærdes Brede,
 Og skaffe en forønsket Fred!

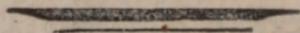
Strax Løven lod udgaae en Ordre,
 Som standsede det store Slag,
 Og Hovedmændene lod fordre
 At giøre Rede for sin Sag,
 Men da han Grunden fik at vide,
 Og at ey andet end et e,
 Var det, hvorfor de vilde stride,
 Saa stak han hestig i at lee,

Og sagde: Krigen skal ophøre,
 I Narre strax skal stifte Fred!
 Jeg hele Trætten vil afgjøre,
 Thi efterdags skal skrives Gied, (*)
 Det Lille i saa meget voldte,
 At begge gif fornøyet hiem,
 Og begge Seyeren beholdte,
 Thi, ingen fik sin Villie frem.

* * *

Naar en Fornuftig vil om intet Trætte føre,
 Og hele Verden for et Bogstav Skyld oprøre,
 Bør Daarekisten slig en Helt belønne med
 Det allerøverste og velfortiente Sted.
 Dog kan et Bogstav tidt opvække største Trætte,
 Og mangen lærd Pedant i Fyr og Flamme sætte,
 Som før han gav sig tabt, før drog det sidste
 Suf,
 Og før han slap sin Net, før blev en Giedebuk.
 (*) Med i.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

14de Fabel.

Om

det forgyldte Efel.

Et Efel, som et Mesterstykke
 Blant Efler selv i Dumbhed var,
 Saa arm paa Vid, som riig paa Lykke,
 En Hoben Penge arvet har,
 Vor riige Dosmer, som nu tro'de,
 At han en Croesi Rigdom fik,
 Sig strax begyndte at hovmode,
 Med Dreene i Beyret gif.

Han bragte megen Tid til Ende,
 Ja! ponsed', saa han fast blev gal,
 Hvordan han skulde best anvende
 Sin store Arve-Capital,
 Han vidste nok, han vilde være
 Fornem, men giennem hvilken Bey
 Han skulde komme op til Vere?
 Begreb hans Efels Pande ey.

E

Han

Han var med Hyklere omringet,
 Hvis dyrt betalte smigre Ord
 Udi hans store Dren klinged',
 Og gjorde hans Indbildning stor.

En sagde: ingen Pinsel kunde
 Afmale ham, saa skøn han er,
 Een svoer: at Løven ingenlunde
 I Tapperhed kom hannem nær;

En rofede hans store Stemme,
 Og sagde: at dens skønne Klang
 Langt overgaaer, ja kan beskiemme
 I Smukhed Nattergalens Sang.

I Wiisdom havde han ey lige,
 Thi, ingen var saa klog, som han,
 Camoleon selv maatte vige

For ham, i Snildhed og Forstand,
 En anden tog sig for at regne

Hans Herkomst ud fra Pegaso,
 Og nogle vilde ham tilegne
 Forvandtskab med Ducephalo.

Endskjønt hans Fa'r og Oldesader

Kun nogle Møller-Vester var,
 Man offentlig hans Slægtskabs Grader
 Fra Noahs Ark udregnet har.

En Næv tillagde ham den Vre,
 At stamme ned fra Mennesker,
 Mon nogen Hyklere kan være
 Saa grov og stor, som denne er?

Han Vælets store Orne priste
 Hans Rigdom og hans Herlighed,
 Og sagde: Disse Ting beviste
 Han stammede fra Midas ned.
 Til Slutning Vælet selv det tro'de,
 At Ornene var ham en Pryd,
 Og sig begyndte at hovmode,
 Opblæst af andres smigre Lyd.

En Næv, som var hans Kammertiener,
 Et listig Dyr, som alle veed,
 Og, som de andre Dyr formeener,
 Blev riig ved Vælets Daarlighed,
 Han sagde: Jeg maa ret beskue
 Jer smukke Dren undrings-fuld,
 De vilde glimre, som en Lue,
 Om I belagde dem med Guld.

Bort Vælet færdig at opfylde
 Den allerstørste Daarlighed,
 Lod sine Dren strax forgylde,
 Hans halve Skat gik bort derved;

Han meer og meer tilsidst indtaget
 Udi sin deylige Gestalt,
 Og deels ved andres Raad bedraget,
 Lod sig forgylde overalt.

Hvert Dyr var færdig til at rævne
 Af Latter over denne Nar,
 Hvor man en Daare hørte nævne,
 Bort gylbne Væsel samme var.
 Men knap var tre Mars Tid udrunden,
 Før Væselet faaer vide at
 Hans Gyldenhed alt var paa Bunden,
 Og Slutningen udaf sin Skat.

Hvad skulde nu den Stymper giøre?
 Han var bedraget, det var vist,
 Men Michel klæde sig bag Dret,
 Og sagde med sin vanlig List:
 Han skulde ikkun modig blive,
 Han kunde aldrig lide Nød!
 Han maatte sig paa Beyen give
 Til Lovens Hof, at søge Brød.

En Mand, som han ey kunde trænge,
 Men strax en stor Bestilling fik!
 Med Kisten udaf sine Penge
 Bort Væsel hen til Hoffet gif.

Hvert Hof-Dyr logred med sin Hale,
Saasnart de saae hans gyldne Haar,
De spurgte: Hvad han vil befale?
Ham kaldte Herre bag og for.

Kort, mens den Stymper havde Penger,
Han ogsaa havde Venner nok,
Men da de ikke varte længer,
Forsvant med et den hele Flok.
Nu havde Veslet ikke mere,
Men var i Gield, en Creditor
Lod hannem sængsle og barbere,
Og solgte hans forgyldte Haar.

Den arme Staffel maatte rage
Sin hele Krop, sin ganske Hud,
Hans Orne vare kun tilbage
Uklippede, da han slap ud.
Nu gik det arme Vesel nøgen,
Men Ornene forgyldte var,
Saae ud ret som han var hudstrøgen,
Tilsidst man Medynk med ham bar.

Men da hans Hoved ingenlunde,
Var dannet til et bedre Brød,
Han blev, det han begribe kunde,
Og en Lastdrager-Tjenest nøed:

Den Toffe vilde gierne giøre
 Sin Tieneste, men see hvad skeer?
 Han maatte daglig Haanhed høre,
 De andre Væser til ham leer,

En kaldte ham: Den gyldne Herre,
 Een anden: Den forgyldte Nar,
 Den tredie: Som var endda værre,
 Hans Orne daglig napped har,
 Omfider, deels af Sorg nedslaget,
 Deels skamfuld for sin Nøgenhed,
 Og deels af Vergelse betaget,
 Formedelst al den Tort han leed.

Han en fortoilet Slutning tager,
 Blev kied af Livet og sig selv,
 Og for at ende sine Plager,
 Sig druknede udi en Elv.
 Saasnart det sørgelige Rygte
 Om Væsets Død udbredet blev,
 En Nattegal, som kunde digte
 En saadan Gravskrift til ham skrev.

Gravskrift
over
det forgyldte Væsel.

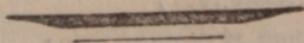
Hist i den klare Flod, som en fortvilet Grav,
Er skjult en Væsls Krop, som Lykken meget gav,
Men just fordi han fik saa meget-meer end andre,
Han maatte uflere og nøgen herfra vandre,
Hans Pung var meget, men hans Hjerne lidet,
fylde,

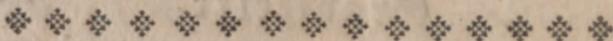
Han var udvortes, men indvortes ey forgyldet:

Gak Vandrende! fortæl den hele Væsls Slægt!

At Lykken mod Forstand kan aldrig holde Vægt,
En Fattig med Forstand tit naaer den største Lykke,
Naar Daaren med sit Guld blir Uhelds Mesters
stykke;

Thi, bør den Rige ey sit Væsls Skind forgylde,
Men med sin Lykkes Gunst Naturens Mangel
fylde!

15de Fabel.

Om

den pynkede Soe.

En Soe, som meget hæslig var,
 Ja! kunde tusind Jøder strække,
 Meer Vækkelighed hos dem opvække
 End alt det Flesk, Westphalen har,
 En Arvelod uventet fik,
 Men hvad kan Penge ey udrette?
 De Skabning, Dannelse og Skik
 Kan paa et Sviin, et Væsel, sætte.
 Vor Soe blev strax en anden Soe,
 Vor Soe, hun kunde ogsaa arve,
 Lod sine Børster purpur farve,
 Og lod sig giære malte Skoe,
 Men Næsen var en farlig Ting,
 Den vilde allevegne rode,
 Thi, satte hun af Guld en Ring
 Deri, og sagde: det var Mode.
 Hun sminkede sit store Tryn,
 Et Perlebaand af ægte Steene,

Man

Man kunde ey vor Soe formeene,
Ehi, see! hun havde dngtig Bryn, (*)
Hun vælted' vel i Sölen lidt,
Men at man skulde ey fornemme,
Hun var en Elskere af Ek : : :
Saa lod hun sine Börster kiamme.

Hun altid buntet, broget gif,
Saa pyntelig i hver en Ende,
At man ey kunde Svinet kiende,
Til Slutning hun en Beyler fik,
Maaskee! det var kun hendes Agt,
At pynte sig, for at behage;
Maaskee! hun vilde ved sin Pragt
En Beyler i sit Garn drage!

Et stort, et kostbar Giæstebud
Og Ball vor Beyler lod anrette,
Han vilde Sagen ey opsætte,
Men tage Ja-Ord af sin Brud.
Fæst intet Dyr i Skoven var,
Som kunde lidt anseeligt være,
Som ey vor Beyler budet har,
Ja nødte til sin Høytids Vere.

E 5

Ja,

(*) Ved Bryn forstaaes Penge.

Ja, Løven selv incognito,
 Som nogle vil for Bished sige,
 Fandt Levlighed, sig at indsnige,
 Blot for at see den pynted' Soe;
 Da Beyleren en Ulv kun var,
 Saa skeede paa en Jis Optoget,
 Hvor Soen sig indfundet har
 Saa malet, som om hun var broget.

Her Bruden strax i Knibe kom,
 Hun kunde ikke, som de andre,
 Med sine Skoe paa Isen vandre,
 Men ved hvert Trin hun tumlet om,
 Ved Latter over dette Syn
 Man maatte hele Legen standse,
 Thi, Bruden faldt, og slog sit Tryn,
 Hun kunde ey paa Isen dandse.

Man gif til Bords, hun spiste lidt,
 Thi, skönt et Sviin i alt sit Væsen,
 Hun stilte sig fornem og kræsen,
 Og styrte ey sin Appetit;
 For Venhed hun ey talet har
 Et Ord; men det var kun en Fynte,
 Og hvad man talte, hendes Svar
 Bestod allene i at grynte.

Bor Ulv sin malte Kiæreste
 Med største Agtsomhed betragter,
 Han mærker hendes Svine: Fagter,
 Og maatte selv derover lee,
 Men da det kun var hannem om
 Fordeelen, og om Flest at giøre,
 Saa lod den lumfke Fætter, som
 Han kunde ikke see og høre.

Kort sagt: den rige Soe, som lod'
 Sig give Navn af Abelone,
 Du skulde blive Ulvens Kone,
 Den Dag, som deres Bryllup stod,
 Iført sin Dragt, hun just forbie
 En skiden Søle skulde vandre,
 Hvad skeer? Hun velter sig deri,
 Hun kunde ey sin Art forandre.

Skiont Ulven skamsuld blev og vred,
 Han dog sin Bitterhed fordulgte,
 Sin skidne Brud til Sengen fulgte,
 Skiont med den største Vækkelighed,
 I nogen Tid han holdte Stik,
 Saa længe, til han hendes Penger
 Og Eyendom i Klo'rne fik,
 Saa varte ey hans Venfkab længer.

Hør!

Hør! sagde han med bitter Røst:
 Hvi har du Tosse dig udkaaret,
 En Mand, som ikke er omfkaaret,
 Men ader Flest med største Lyst?
 Hør! pak dig dette Øyeblik,
 Hvis du vil undgaae mine Tænder!
 Den bange Soe strax fra ham gif,
 Sit Gistermaal, sin Velstand ender.

* * *

Exempler blant os Mennesker
 Paa slige Gistermaal ey feyler,
 En Ulv saa tidt til Soen beyler,
 Fordi han hendes Flest har kjær,
 Men hvordan endes vel en saadan Ægteskand?
 So Bruden faaer en Ulv, og hendes Rigdom Mand.
 Man tvinger ey Naturens Magt,
 Saa mangan Soe dens Virkning søler,
 Som pyntet i den største Pragt,
 I Lysters Dynd sig ofte søler.
 Om du Magneten til en anden Pol bevæger,
 Han til sit kiære Nord igien dog atter pæger.

Saa tidt sig Katten liste vil
 Paa Rotterne, for dem at fange,
 Kom Hunden løbende dertil,
 Og gjorde hendes Vilbrød bange,
 Strax hppedes et Klammerie,
 Og Katten murrede for dette:
 Han daglig gjorde Hinder i
 Den Tieneste, hun bør forrette.

Hun sagde: At sin Huusbonds Huus
 Leed Skade, dersom hun forsømte
 Sin Jagt, og ikke Rot og Muus,
 Det Tyvepak, af Beyen rømte!

O! sagde Hunden: Tie kun stil!
 Jeg af din egen Snak kan høre:
 Hvo ringe Tyve fange vil,
 Sig maa betiene af en større.

Man lukker dig udi et Skab,
 Et Fædebuur, for Muus at bide,
 Man frygter for et lidet Tab,
 Men derved maa et dobbelt lide,
 Du stialer mere i en Nat,
 End tyve Muus i tyve Uger,
 Dog tager du de Stakke fat,
 Og dem, som Nøvere opsluger.

Maaskee for Musen stialet lidt,
 Bli'r hun forfulgt, udroddet, hadet,
 Men da du stialet groft og frit,
 Saa er dit Tyverie tilladet,
 Mon ey dit Tyverie er størst,
 Som stialet, skönt du ey kan trænge,
 Og mon du ikke burde størst,
 Som Erke-Tyv i Galgen hænge?

Du kommer meget vel ihu,
 Var Rattens Svar, det lidt jeg stialet,
 Men hør! hvad Straf fortienner du,
 Som med de store Tyve hæler!

Hvorledes passer du vel paa
 Din Huusbonds Gaard om Natte-Tider,
 Naar du hans Tyve lader gaae,
 Og aldrig biæffer, mindre bider.

Hør! fik du ey et Stykke Kød,
 Fordi du skulle ikke skade

Den Tyv, som sidste gang opbrød,
 Og stial udaf vor Huusbonds Lade?

Ja! sagde Hunden, det er vist,
 Jeg merker nok, vi stialet begge,

Hvorfore det vil blive best,
 At vi vort gamle Had nedlegge.

Som Dyr af en Profession
 Vi ikke bør hverandre hade,
 Thi, vores Had medfører kun
 Et fælles Tab, Fortræd og Skade,
 Saavidt vort Eyerie angaaer,
 Alt Had bør sættes reent til Side,
 For Resten det os aabent staaer,
 Om andre Ting at slaaes og stride.

Ja, sagde Ratten: Jeg med dit,
 Du med mit Eyerie skal hale,
 Saa kan vi begge med Profit
 Og med desstørre Frihed stiale,
 Og naar man først kan blive riig
 Ved Eyerie, saa har man ikke
 Aarsage meer at frygte sig
 For nogen Galge eller Strikke.

Men paa det ikke vores Fred
 Os skal i nogen Fare føre,
 Vi skal med største Ivrighed
 Vor Tieneste herefter gjøre,
 Jeg skal udrydde Rot og Muus,
 I hvor jeg dem kan foretrefse,
 Forstyr du saa det hele Huus
 Om Ratten, ved at gise og bieffe.

Men derhos vi heel noye maa
Forvare vore stiaalne Sager,
Kort sagt: De gjorde ligesaa,
Og levede i gode Dager.

Vor tyvske Hund og Kat blev seed,
Og endda roset og ophøyet
Med deres falske Nidkiærhed
Hunsbonden saare var fornøyet.

* * *

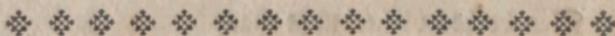
Det stiaalne kommer best for Dag,
Naar Tyvene indbyrdes trette,
Men naar de Fred, Forbund indrette,
Hvo er da sikker i sin Sag?

Den Tyv blir aldrig hængt, som stiaeler med For-
stand,

Man en saa lige ey, for det han stiaeler, hænger,
Men just fordi han ey kan giemme stiaalne Penger.

Den lille Tyv blir hængt, den store blir til Mand,
Man griber Duen fat, og lader Naven flyve,
Man laster kun de smaae, men roser store Tyve.

Integer est corvus vexat censura columbas.

17de Fabel.

Om

Biørnen, som Dommer.

En Biørn, som en Taasse var,
 Men knap i Styrke havde lige,
 Og ofte udi Livens Krige
 Sin Tapperhed udviset har,
 Med Ære ud af Krigen gif,
 Hans Tapperhed man vil erkiende,
 Og han et Dommer-Embed fik,
 Da Krigen alt var bragt til Ende.

Bor Biørn var en god Soldat,
 Men derfor ey en dygtig Dommer,
 Man ey til al Slags Kundskab kommer,
 En Præst ey som en Advocat,
 Og ey en Advocat som Præst,
 (Men hver i sit) kan dygtig være,
 Et Æsel blir ey strax en Hest,
 Endskjønt det kan sin Byrde bære.

Saa duede ey Biørnen til,
 Som en Jurist blant Folk, at rette,
 I Førstningen han deres Trøtte
 Med sine Labber skille vil,
 Han Dommene paa Ryggen skrev,
 Saa ofte den, som tabte Sagen,
 Aldeles lemmelæstet blev,
 Og i det mindste dygtig slagen.

Men Loven, hun forbød ham det,
 Og lod ham vide: Det kan somme
 En Dommer i en Sag at dømme,
 Og ey at bruge Fauske-Ret.

Men endda gif det lige galt,
 Han efterdags med Dom begyndte,
 Men dumt og daarligt var det alt
 Hvad han i Dommene forkyndte.

Thi, tænk! en Buk som Catechet
 Anklaget var, og blev beskyldet,
 Han havde ey sin Pligt opfyldet,
 Men havde sig deri forseet,
 At han en ung og vakker Sied
 Vel meget havde overhøret,
 Noe var det, at hun fik et Ried,
 Og Søgemaal mod ham blev føret.

Den Skyldige beviset blev,
 Der intet Tvilsmaal var i Sagen,
 Thi, Gieden lagde den for Dagen,
 Og Bjørnen Dommen saadan skrev:
 Da Bukken mod sit Reglement
 Har syndet, og han Straf bør lide,
 Han fire Timers Tid hver gang
 Tre Dage skal Træhesten ride.

Vor Buk ved Dommen anden gang,
 Skjønt lidt besværlig, blev til Nytter,
 Maaskee at denne Straf og nytter,
 Thi, Skam gjør ofte meer end Lovang.

En Kat, som i et Kloster var,
 Sig lod af Hidtsighed forlede,
 Og selv Prioeren revet har
 Med Kløerne engang i Brede.

Den Stymper strax for Ketten kom,
 Prioerens Bidner vare tyve
 Markatter, som brav kunde lyve,
 Han tabte, og fik saadan Dom:
 Mons Kat har revet sin Prior,
 Hans Straf bør et Exempel give,
 Fordi han kradsed' sin Major,
 Han skal arquebuseret blive.

Har nogen saadan Dom vel hørt,
En Munk, som en Soldat, at skyde?
Og dog tør Bjørnen dette byde,
Prioren selv af Medynk vort,
Og maaskee endda meer af Frygt,
For ey at krænke Standens Ære,
Har Loven derom selv ansøgt,
At Dommen maa ugyldig være.

Al Rattens Slægt til Hoffet gif,
Og med et Klageskrift indkomme
Til Loven, over Bjørnens Domme,
Da Loven Kundskab herom fik,
O! sagde hun: jeg mærker vel
At Bjørnen meget ærlig dommer,
Men at hans martialske Siæl
Sig ikke hos en Dommer sømmer.

Kort, Dommen strax forandtet blev;
Men at ey Bjørnen skal anrette
Bed Tiden mere Galt end dette,
Hun strax en Ordre til ham frev,
Hvorved hun satte hannem af,
Men paa en Maade, som var kiærlig,
Thi, hun en Pension ham gav,
Fordi han havde tient saa ærlig.

* * *

En tienslig er til et, men duer ey til andet,
 Een er en Helt til Lands, men en Eujon paa Ban-
 det,

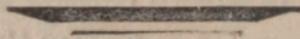
Soldaten veed sin March, og Præsten kan sin
 Bog,

Men hvis de bytter Stand, blir maaskee begge
 drog.

Giv i Belønninger enhver det, ham tilkommer,
 Og gjør med Loven ey en Stridsmand til en
 Dommer!

Men hvis du bruger een til det, han ey for-
 staaer,

Saa er og Skylden din, om han en Fejl be-
 gaaer.

Dorinde var i Daphne Skov
 Den deyligste blant alle Smukke,
 Men hørtas aldrig dermed pukke,
 Thi Dyden var den Skionnes Lov.
 En kunstlet Evang hun ikke kiendte,
 Men saadan Munterhed lod see,
 Som kunde hos den Frækfeste
 Erbødighed og Frygt indprente.

Bor Thyrsus til Forældre gaaer,
 Og om den smukke Pige bøyler,
 Hans Dnske ikke heller feyler,
 Han deres Ja og Villie faaer ;
 Hvo kunde hannem noget nægte?
 Nu blev Dorindes Sorg begyndt,
 Forældres Villie blev forkyndt,
 Hun skulde Hyrden Thyrsus ægte.

Hun lydig fra Forældre gaaer,
 Men Hjertet sølte dobbelt Byrde,
 En vakker ung elskværdig Hyrde,
 Hun havde alt fra Børne-Aar
 Ufkyldig til en Ven udkaaret,
 Det Venfkab blev til Kiærlighed,
 Og begge havde med en Eed
 Hinanden ævig Venfkab svoret.

Dorinde med nedslaget Mod,
 Og med en Taarestrøm paa Kinder,
 Gaaer ud, at søge og opfinder
 Sin Celadon just ved en Flod,
 Der sad han i en kielig Skygge,
 Og tænkte paa sin Kiæreste,
 Ja vilde alt i Tankerne
 Et Tempel for sin Elskov bygge.

Hun talte, og han hørte paa,
 Omsider taugde huu af Harme,
 Faldt om udi sin Hyrdes Arme;
 O! sagde Celadon, vi maa
 Mod Skiæbnens Misgunst os bevæbne,
 Thi Thyrsus ædelmodig er,
 Og sikkert Medynk med os bær,
 Om vi fortælle ham vor Skiæbne.

De derpaa hen til Thyrsus gaaer,
 Fortalte ham fra først til sidste,
 Alt hvad de til sin Fordeel vidste,
 Men intet Giensvar af ham saaer,
 Han stod henrykt, og som en Stytte,
 De to Forelskte gik sin Vey
 Bedrøvede, og tænkte en,
 Den gjorde Prøve kunde nytte.

En dobbelt Smerte Thyrfus fandt,
 Sin egen Glæde at berøve,
 Og sin Forelskte at bedrøve,
 Hans Edelmodighed dog vandt,
 Thi! gaaer han til Dorindes Fader,
 Og siger: Jeg ey røve vil
 Den Skat, som hør en anden til,
 Jeg elsker vel, men Uret hader.

Hvad skal Dorinde i min Arm,
 Naar jeg ey Hiertet kan beholde?
 Hvi skal min Kiærlighed forvolde
 Den, som jeg elsker, Sorg og Harm?
 Jeg paa mit Tab med Smerte tænker,
 Men med det Vilkor: At hun maa
 Strax Celadon til Egte faae,
 Jeg hende al min Rigdom skænker.

Saa vil jeg i en stille Røe
 Tilbringe mine Levedage,
 Saa er min Fryd ey andres Plage,
 Saa vil jeg hos Dorinde boe,
 Og, som min største Fryd betragte,
 At jeg det Middel var, hvorved
 De to sin reene Kiærlighed
 Til den forønskete Ende bragte.

Bor unge Var sin Glæde gav,
 Tilkiende, og hver Hyrdes Hytte
 Oprensede en Ere: Støtte,
 For Thyrsi ædle Hiertelav;
 Naar man en siden vilde prise,
 Og ham en ædel Siæl tilskrev,
 Han anden Thyrsus kaldet blev,
 Meer Ere kunde man ey vise.

* * *
 Kom, ædle Thyrsus! kom, og lær enhver at
 kiende,

At Edelmødighed kan findes i den Siæl,
 Som ikke ene har sin egen Lyst, sit Vel,
 Men andres Nytte, til sin Siernings Maal og Ende,
 Naar Billighed og Dyd for Celadon kan fægte,
 En ædel Thyrsus strax bør egen Lyst fornægte!

Kom, lær af Thyrsus, du Ubillige! som tænker,
 At Egteskab kan skee foruden eget Val,
 Du Friheds: Mordere! som siger: Børn skal!
 Og Hiertets Billie paa en Slavisk Maade lænker,
 Lær hver en Elsker! Lær dit Valg at overgive,
 Naar ey den Valgtes Siæl dit Val kan under-
 skrive.

19de Fabel.

Om

Skionhed og Dyd.

Den lille kælne Skionhed, som
 Ved mindste Stød snart vakler, ryster,
 Men altid sig hovmodig bryster,
 Den Vægtigste ved egen Dom
 Med Dyden engang Trætte fik,
 Om hvo der burde give efter,
 Og hvo hinanden overgif
 I Styrke, Mandighed og Kræfter?

Den kælne Skionhed sagde: jeg
 Har tidt omvæltet Kongers Throner,
 Og for de Nedrigste til Kroner,
 Og Purpur ofte banet Bey,
 Jeg var den, som en Venus Rang
 Iblant Gudinderne tilkiendte,
 Og jeg var Trojæ Undergang,
 Jeg grædste Hectors Mod antændte!

Tyrans:

Tyranner bukke for min Magt,
 Og Rigdom viger for min Gave,
 Jeg gjør den Mægtigste til Slave,
 Og gjør den Frækfeste forsagt,
 Den største Helt, som Vaand og Bast,
 Som Ild og Sverd gjør aldrig bange,
 Bliv ofte ved et Dyekast
 Forvandlet til en modløs Fange.

Ja! svarede den stille Dyd,
 Som aldrig selv sit Værdie priser,
 Som ey et malet Skilde fremviser,
 Men er en Siæls indvortes Pryd,
 Din Skionhed eene er en Glands,
 Som kun de blinde Drifter leder,
 Du kildrer kun den svage Sands,
 Og Dyet kun dit Værd tilbeder.

Men jeg — Ja! jeg! er hvad jeg er,
 Jeg af mig selv vil ikke prale,
 Lad Sandhed og Fornusten tale,
 Og vidne om det Værd jeg bær!
 Men at vi ey skal spille Tid,
 Og reyse en unødig Trætte,
 Saa lad os begge to med Flid
 Vor Bolig i et Huus oprette.

Giv du alt hvad din Pragt formaaer,
 Jeg ikke skal min Gave spare,
 Saa kan vi allerbest erfare,
 Hvo af os begge Prisen faaer!
 Den stolte Skionhed loe her til,
 Og maatte lidt af Brede falme,
 Men var dog sikker paa sit Spil,
 Forviffet om sin Seyer-Palme.

Hun hidser sit fortryllet Flag,
 Tillokkelser og Yndigheder,
 Den Pragt, Naturen selv tilbeder,
 Strax bleve bragte for en Dag,
 Hun med sin største Kunst og Magt
 Sig Bey til Seyer-Palmen baner,
 Og med den allerstørste Pragt
 Den deyligste Melisse danner.

Melisse var den Deyligste,
 Og havde ey i Skionhed lige,
 Selv Venus maatte hende vige;
 Da Dyden fik den Skabning see,
 Han selve studsede derved,
 Og Skionheds store Magt erkjendte,
 Og af en dydig Kiærlighed
 Til den Elskværdigste strax brændte.

Han bygde strax et Tempel op
 I hendes Siæl, lykkelig' Hytte!
 Hvis Skionne Boe har Dydens Stytte,
 En ædel Siæl i deylig Krop!
 Hvert Blik af denne yndig Siæl
 Al anden Hiertets Elskov sukker,
 Enhver vil være hendes Træl,
 Og i Melisses Lanker sukker.

Men hun var haard, som en Demant
 Mod de forelskte Skionheds Slaver,
 Hun elskede kun Siælens Gaver,
 Og Dyden hendes Hierte vandt,
 Men Skionhed saae, at Dydens Magt
 Var størst, Melisse selv foragter
 Sin Skionhed, og kun Dydens Pragt
 Som sin Lykkeligheit betragter.

* * *

Prunk aldrig Skionhed, skiont du dig en Dron-
 ning kalder,
 Du dog en Slave af din egen Omsorg er,
 Og al den Yndighed dit smukke Blomster bær,
 Er kun en Pragt, som ved det mindste Uveyr falder!

Naar Dydens Kierlighed din Herlighed vil krone,
 Naar Dyden Kiernen er, og du som Skallen staaer,
 Beholder du dit Værd, om Glandsen end forgaaer,
 Saa bør man bygge dig en dobbelt Ere-Throne!

20de Fabel.

Om

Frihed, og Tanken.

En Samtale.

Frihed.

Man puffer allermest paa mig,
 Dog er jeg allermindst at finde,
 Hvor mangen een gaaer ey i blinde?
 Indbilder sig, at han er riig,
 Og paa sin Friheds klare Skat
 Mod hele Verdens Rigdom puffer,
 Men er dog i et Fængsel sat,
 Hvor Hiertet tidt i Laushed sukker.

Jeg bindes ey til nogen Stand,
 Det er ey blot en Træl, en Slave,
 Som savner min forønskete Gave,
 En Mogul selv mig mangle kan,
 Jeg tidt fra Herskernes Pallas

Og Mægtighedens Tempel flytter,
 Og ofte tager jeg min Plads
 I de foragteligste Hytter!

Man prunker ikkun med mit Navn,
 Og spiller ikkun med min Skygge,
 Man raaber vel: Vi ligge trygge
 I Friheds onskelige Havn!
 Men gaaer forbi det Sted, jeg boer,
 Med fulde Segl og alle Aarer,
 Thi Bøllyst er det vrangte Roer,
 Som styrer uersarne Daarer.

Hver Tid, hvert Sted, hver Stand er fuld
 Af selv indbildte Friheds-Helte,
 Men ney! af ney! mit ædle Belte
 Omspænder ey det Liv, hvor Guld,
 Hvor Hønhed og en tvungen Pragt
 Det ene er, som man erkender,
 Da man frivillig med Foragt
 Mit kære Selskab Nyggen vender!

Tanken.

Om hele Verden maatte i
 En slavisk Tvang og Lænke fukke,
 Saa kan og skal, og tør jeg pulke

Derpaa, at jeg er ene frie,
 Jeg flyver ved en ukiendt Fart
 Snart op til Himlens Myriader,
 Og findes i Afgrunden snart,
 Jeg giennemvandre alle Grader.

Men ingen uden Magtens Haand,
 Den din og min, og altings Herre,
 Kan min ukiendte Bey tilspærre,
 Og lægge paa min Frihed Vaand!
 Jeg leer kun til dens Myndighed,
 Som truer mig med Vaand og Lænker,
 Og til en Trods for samme Smed,
 Jeg daglig paa hans Daarfskab tænker.

Vel kan man stoppe Munden til,
 Og hemme det, som Tungen taler,
 Men paa mit skjulte Bret jeg maler,
 Saa meget og saa lidt jeg vil,
 Man ofte kan et tvunget Ja
 Med Boldsomhed af Munden vrifte,
 Men jeg er lige fri endda,
 Naar Tungen maa sin Frihed miste.

Kort sagt: Jeg kiender ingen Magt,
 Og ingen fremmed Lov adlyder,

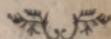
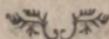

Jeg følger selv og selve byder,
Al Evang jeg møder med Foragt,
Den allerfrækfeste Tyran
Kan ingen Dom for mig affige,
Han kiender ey min Tanke-Plan,
Og kan mig ey i Kortet fige.

Kort sagt: jeg ene Herre er,
En Siæl, en Aand, den er min Moder,
Fornuften er min ældste Broder,
Jeg Friheds største Palme bær,
Ja! midt i Sorgers haarde Nag,
Naar tusind tunge Byrder trykke,
Saa eyer jeg den Frihed dog,
At tænke paa en bedre Lykke.

Frihed.

Belan! saa vil jeg følge dig,
Og altid findes i din Volig,
Skjønt hele Verden er urolig,
Og stræber paa at myrde mig,
Jeg skal dog aldrig reent forgaae,
Men i din skjulte Cirkel svæve,
Og medens Tanker kan bestaae,
Saa skal den ædle Frihed leve.

Den Frihed er en Dvang, som Lasterne tillade,
 Et Nag, et Slaverie, som Frihed selv maa hade,
 Den lever ene frit, tilladeligt og trygt,
 Som Gud, Samvittighed og Dyd indprenter
 Frygt;

Du Daarlige, som vil al Tænke Frihed myrde,
 Forgjæves stræber du, at legge Nag og Byrde
 Paa Siælens Virkninger! Siig Sandhed, og
 tilstaae,
 Om man din Tænke-Kraft kan tvinge noget paa?

